

Előfizetési ár:

Egész évre 8 ft = 16 kor.
Fél évre 4 ft = 8 kor.
Negyedévre 2 ft = 4 kor.

Községeknek, körjegyzőknek és néptanítóknak:

Egész évre 6 ft = 12 kor.
Fél évre 3 ft = 6 kor.

Egyes szám kapható:

a kiadóhivatalban, a főtűzsdében, Kószl János, Hochrein J. és fia i. üzletében.

PÉCS

POLITIKAI VEGYESTARTALMU LAP.

Hirdetéseket

elfogad a kiadóhivatal (lyceum könyvnyomda), hol mindenkor a legjutányosabb árak szabotnak. Minden beiktatott hirdetés után 30 kr = 60 fillér bélyegdíj fizetendő.

Nyilvtér 1 sor 1 ft 2 korona

Kéziratok

a szerkesztőségbe (lyceum könyvnyomda) küldendők.

Megjelenik hetenként kétszer.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: lyceumi könyvnyomda.

Kéziratok nem adatnak vissza.

A magyarosodás terjedése.

Benső örömmel, a hazafi sziv meghatottságával veszünk tudomást azon páratlanul mondható sikerről, melyet a pécsbányatelepi népiskolákban a tanítói kar lánglelkű buzgalma a magyarosodás terén egy rövid iskolai év lefolyása alatt elért.

A pécsbányatelepi iskolákban eddig is tanítottak ugyan — a törvény betűjének megfelelőleg — magyarul, a tan nyelv azonban a német lévén és a bányászok kilenc tizedrészben idegen nemzetiségekhez tartozván, a magyar nyelv terjedése csak lassan és szórványosan történt.

Wiesner Rajmár bányavezető a hervadhatatlan érdem, hogy a bányatelepi iskolákba tannyelvül a magyar hozatott be. Ez történt a jelen iskolai év elején és az eredmény felülmúl minden várakozást. A bányász-gyermekek — száma mintegy 800-an — már az első évben kivétel nélkül olvasnak, írnak, számolnak, értenek, beszélnek magyarul!

És ha ily meglepő az eredmény az első osztályban, oly gyermekekkel, kik a szülői házban eddig egy szót se hallhattak magyarul, még nagyobb örömmel látjuk a magyarosodás fokozatos terjedését és mintegy betetőzését a fel-

sőbb osztályokban, melyeknek növekedései bármely hasonlókorú magyar gyermekkel kiállják a versenyt.

A bányatelepi népiskolák évről-évről vizsgálatai az odaváló értelmiség nagy részének jelenlétében folytak le és azon városunkból is többen megjelentek. Kellemondanunk, hogy a tanügy és magyarosodás barátainak ez érdeklődése nagyon is jogosult és nagyon is helyén való volt, mert bizony-bizony nagyon is itt van az ideje, hogy értelmiségünk végre figyelmébe és ellenőrző gondozásába vegye az iskolák és ezzel a magyarosodás ügyét, mely téren minden szemernyi áldozat és figyelem busásan térül meg.

Az ország vegyes ajkú városai elé jogos büszkeséggel állíthatjuk a pécsbányatelepi iskolákat követendő példát és talán nem követünk el szerénytelenséget, ha e bámulatos sikerből kiadjuk a részt a pécsi sajtónak, mely sokszor tán kiméltlenül, de folyton és következetesen küzdött a bányatelepi iskolák megmagyarosításáért, ami Pécs városára nézve becsületkérdést képezett. De hogy e becsületkérdés a városnak annyira díszere és becsületére oldott meg, az közvetlen és első sorban a Hafner Vilmos igazgatása alatt álló bányatelepi tanító karnak köszönhető, kik közül Wiesner Ede az

I. osztályban, Mátyus István és Magda Pál a párhuzamos II. osztályokban, Kertser Gusztáv és Mussong Vince a párhuzamos III. osztályokban, Csermák Alajos és Hafner Vilmos a párhuzamos IV. osztályokban és Kosztolányi János az V. osztályban tanítottak.

Megérdemlik e derék emberek, hogy nevök egyenként felsorolatték és érdemük elismertette, például állíttassék az ország elé, hogy lássák, mily hiv napszámokai ők a nemzetnek, mint teljesítene leiket élő munkájok mellett hazafias missiot, mint hordozzák meg diadalmasan a nemzeti nyelv, a nemzeti kultúra, a tudomány és hazafiság megszentelt zászlaját.

Kristóf József plébános lelkes szavakban buzdította a bányatelepi tanuló ifjuságot a magyar nyelv szeretetére és folytonos ápolására, mi pedig azt mondjuk, hogy nekünk, Pécs város társadalmának is mulaszthatatlan kötelességünk örködni a felett, hogy a magyarosodás és terfoglalása a bányatelepen folyton-folyvást nagyobbodjék és belterjesebb legyen. Legyenek a bányatelepi iskolai vizsgák inntől kezdve hazafias ünnepek, mert vajon képzelhető-e egy magyar hazafira lélekemelőbb ünnep, mint midőn azt látjuk, hogy mint győzedelmeskedik a magyar Genius, mint ültetetik be az idegen csemeték szivébe a

A PÉCS TÁRCÁJA.

Tiszta nyári estén...

Tiszta nyári estén
Mikor mindentélé
Leszáll a béke már,
Mert éppen szivem az,
Mely rejtejt kis helyen
Arra hiába var?

Minél nyugodtabb lesz
A természet ölen
A pihenő világ,
Annál zajosb szivem,
Mintha minden vihar
Ott forná ki magat.

Szallong az esti szél,
Bungatja csendesen
Kertem viragait,
De égő homlokom
Gondtelt redőivel
Nem érzi esőjait.

Meg a csillagnak is
Feleltünk örökös
Széled szép fénye bánt,
Félek, hogy kutató
Tekintetével tan
Meg a szivembe lát.

Oh mert kitlen ez,
Vagy es reménytel
Mégfosztott pusztaság,

Mélyben csak kormtyól el,
Ha megis el talán
Hogy tussál, egy virág.

Mélyben kietett mind:
A nyom mely jora visz,
A hithez az irany,
S forrásra nem talál
Ha megis szomjazik
A szeretet után.

Senki ne kérdeje azt,
Mi pusztította el,
Mi bántja szivemet?
A küzködes okát
Még a panaszkodó
Koldus se mondja meg.

NEVELEN.

Szemelvények a „Junius”-ból.*)

Magas bérceink szelleme szövetségre lépett az irtalom istennőjével: hogy szerezzenek egy örömnapot kedves városunk lakosságának — örömszülte könyöradományokat szegényeinek!

Szolgálatukba állt a virágok tündére.
Ki dacolni tudna a szellem erejével
— meg fog hajolni az irtalmas szép varázsának.

*) Megjelent a pécsi jót. négyzet által rendezett virágkorzó-ünnepély alkalmából. Szerkesztette Kéry Gyula. Ára 50 kr.

Arany napsugár áldja meg a frigyét!
Eredménye siker legyen!

Kardos Kálmán.

Hazafiságot ne hangzatos szavakkal — de hazád felvirágzását előmozdító munkássággal igazold.

Szily László

Tanuljatok! A tudás minden jönnek, szépek, nemesnek forrása; ebből ered az igazi vallásosság, az erkölcsiség, a szabadság, a jölet.

Ellenben a tudatlanság talajában terem a babona, a vakbuzgóság, a bün és a szolgaság.

Emberszeretet, humanitás, könyör nélkül nem létezhetik társadalom, ez annak örök törvénye, ez feltétele minden haladásnak.

Szalljatok magatokba, — akkor saját gyarlóságotok és a felebaráti szeretet mérlegén fogjátok elbírálni az emberek gyengeit, söt büneit is.

Id. Perczel Miklós.

magyarság plántája és mint hajt ott pompázó virágokat.

Az iskolai jutalmak egész özöne, számára leve 57 osztatot ki a magyar nyelvben legjobb előmenetelt tett tanulók között. Bányatelepen van e célra 3 állandó alapítvány és pedig 1 az országos tanáregylet, 1 jánosi Engel Adolfé, 1 néhai Wojtyek plébánosé; ezen kívül jutalmakat adtak: a bányagazgatóság, Lutz István bányatelepi rendőrkapitány, Kristóf József plébános és a pécsi takarékpénztár.

Sajnálattal láttuk, hogy a városi iskolaszék tagjai közül egy se érdeklődött e vizsgálatok iránt és még inkább sajnáljuk, hogy a város nem áldozott semmit a jó tanulóknak megjutalmazására. Reméljük azonban, hogy e mulasztás pótlólatni fog, jövőre pedig úgy a figyelem, mint az átadoztatás felfokozódní fog a pécsbányatelepi iskolák iránt, melyeknek ügyét emmel városunk értelmiségének pártolásába ajánljuk. Mert vajon mire áldoznánk, ha még ily céloktól is megvonókná filléreinket?

Egy kis statistika.

V.

Baranyamegye népességéből 67 4/10 esik a felnőttekre és pedig 15-40 éves a lakosságból 37 2/10, 40-60 éves 22 2/10, 60 éven felüli 8/10, ami igen kedvező, mert a produktív elemre 59 4/10, vagyis több, mint a népesség fele esik. Az utóbbi 10 év alatt a vándorlási arányszám 1 3/10, vagyis ennyi volt a bevándorlási többlet. Bevándorlási többlet van megyénken kívül: Jász-N.-Kun-Szolnok, Pest, Borsod, Bihar, Marmaros, Szabolcs, Ugocsa, Arad, Csanád, Temes, Beszterce-Naszód, Hunyad, és Kolozsmegyéknek.

Pécs városában a 0-15 évesek arányszáma 29 7/10, a 15-40 éveseké 41 1/10, a 40-60 éveseké 21.23 és a 60 éven felülieké 7 83/100.

A népesség családi állapota szerint a magyar államban nőlen, illetőleg hajadon 4,871,702 férfi (56 27/100) és 4,365,248

nő (49 69/100) házasságban él 3,528,486 férfi (40 6/100) és 3,576,012 nő (40 71/100) özvegy 252,564 férfi (2 92/100) és 835,321 nő (9 51/100) törvényesen elvált 48 73 férfi (0 06/100) és 7,623 nő (0 09/100).

1857-től 1890-ig a nőtlenek száma szaporodott 24 9/100-kal, a nőseké 29 5/100-kal, az özvegy és elvált férfiaké 17 7/100-kal; a hajadonok száma 22 68/100-kal, a férjes nőké 29 74/100-kal, az özvegy és elvált nőké 4) 17/100-kal.

Pécs városában a férfiak közül nőtlen 33 79/100, nők 60 65/100, özvegy 5 19/100, törvényesen elvált 0 37/100; a nők közül hajadon 27 06/100, férjes 51 41, özvegy 18 05 és törvényesen elvált 0 48/100; Baranyamegyében pedig a férfiak közül nőtlen 19 53, nők 74 33, özvegy 6 05 törvényesen elvált 0 09/100, a nők közül: hajadon 12 92/100, férjes 72 46; özvegy 14 52, törvényesen elvált 0 10/100.

Felette érdekes, hogy a nők férfiak arányszáma egyedül Bács-Bodrog megyében nagyobb, (75 67/100) mint Baranyamegyében; természetesen ugyanitt a férjes nők száma is nagyobb, (74 05/100) mint nálunk. A férjes nők száma ezeknél nagyobb, mint Baranyában, Csanádban (73 5/100) Torontalban 72 68/100 Csikmgyében (72 95) Kolozsmgyében (72 91) Szolnok-Doboka megyében (72 62) és Belovár Körös megyében (72 73/100) ami igen kedvező családi állapotokat tüntet föl. Törvényesen elvált esik minden tízezerre róm. katolikus 5 görög kath. 2, görög keleti 4, ágostai evangélikus 14, reformatus 16, unitarius 39, zsidó 17; ez arányszámok 1880 óta az utolsó 3 felekezetről növekvőben vannak.

A hadsereg és a magyar nyelv.

A Reichswehr közli azt a rendeletet, a melyet a hadügyminiszter a hivatalok és magánosok részéről érkező magyar nyelvű átiratok dalgában az összes magyar ezred parancsnokságaihoz és katonai hatóságokhoz intézett.

A rendelet magyar fordításban így szól: A csapatparancsnokságok és katonai hatóságoktól vagy magánosoktól hozzájuk érkezett magyar iratokat feltétlenül kötelesek elfogadni. Ilyen iratoknak visszautasítása azért, mert nincsenek németül írva, meg nem engedhető. Azoknak a

csapatparancsnokságoknak, melyek csapatokat Magyarországból (Horvát- és Szlavonorság kivételével) egészítik ki, és a hadkiegészítő parancsnokságoknak a hatóságoktól és magánosoktól hozzájuk érkező magyar iratokat magyarul kell elintéznük; valamennyi más csapatparancsnokságnak a hatóságoktól vagy magánosoktól hozzájuk érkező magyar iratok elintézése előtt azok lefordítása dolgában ahhoz a hadkiegészítő-parancsnoksághoz kell fordulniok, a melynek területén az a hatóság székel, vagy az a magános lakik, akitől az illető irat érkezett.

A hadkiegészítő-parancsnokságoknak az iratokat lefordításuk után ismét vissza kell küldeniök az illető csapatparancsnoksághoz, vagy katonai hatósághoz, amelynél azután az így lefordított iratot németül kell elintéznie. A német nyelvű végzett fordítás végett ismét atküldik a hadkiegészítő parancsnoksághoz, mely az elintézésről az illető hatóságot vagy magánzemélyt a következő bevezetési átiratban értesíti:

Átiratának elintézése dolgában a eszázrú és királyi csapatparancsnokság a szám alatt a következőkről értesíti.

Az iratok esetleges mellékleteit nem kell lefordíttatniok.

Azoknak a katonai hatóságoknak, melyek az iratokat németül intézik el és aztan magyar fordításban közlik, ez elintézésnek egy fogalmazványát meg kell tartaniok.

Azoknak a hadtestparancsnokságoknak, melyek a magyar hadkiegészítő kerületekből egészítik ki magukat, valamint a magyar területen levő hadkiegészítő kerületi parancsnokságoknak a magyar hatóságokhoz vagy magánzemélyekhez intézett átirataikat magyarul kell megszerkeszteniök, a többi csapatparancsnokságoknak pedig németül.

Hirek.

— Személyi hírek. Kozma Sándor bpesti kir. főügyész a pécsi tszki fogház megtekintésére városunkba érkezett és több napi beható szemle után Zsolnay György főügyészi helyettesnek a pécsi ügyesség vezetőjének a tapasztalt rend, fegyelem és ügymenet felett teljes megelégedést fejezte ki. — Sável Kalman kuriai bíró, a pécsi tszék elnöke penteken

Az emberi tevékenység nagyszerű, ha nagyra tör, nemes, ha tiszta szívvel és kézzel nemes cselekedetekre, önzetlen, ha nem keres jutalmat; de legezentebb, ha minden egyebet feledve szerencsétlen embertársai javára működik.

A gyermekek nevelésén alapszik az ország jövő boldogsága.

Angyal Grabarits Tekla.

Leghamarabb az a virág hervad el, mit csak könnyekkel áztatnak, fakadjanak bár a könnyek öröm vagy keservből.

Bolgár Kálmán.

A legtöbb szerencsési tagadni szereti a szerencsének, mint causa movensnek létezését és saját erélyének tulajdonítja sikereit. Az okot cserélik el az okozattal. Nem az erély okozta szerencsésüket, hanem szerencsésük az erélyt. A baj és bü megfőrti a lélek erejét, a siker felfoza kedvünket élni és akarni. Ki a legerősebb férfi? Kérdi Ibsen. Nem a bölcs, nem a hívő, nem a bátor, — a szerencsés.

Dr. Stein (Abai) Lajos.

Irjak én is valamit a virágkorzó alkalmával megjelenő albumba? Hogy is ne! Rájöttem ám a turpisságra. Azt akarnék ugy-e, hogy én szolgáltassam a virágok mellé szükségeltető szöveget? Hát most azért sem írok semmit.

Ugy-e jól tesztem?

Kalmár Piroska.

A Nőgyelet eljárását a szegények segélyezésénél igen sokan elítelik és helytelenítik.

— Sok erdemetlen reszesül könyörödömányban. Ebben teljesen igazuk van. De lehetséges-e ez másképp? A magunk körében s a velünk gyakori érintkezésben lévő embertársainknál is nem csak hosszú idők múltán észlelhetjük-e, melyik valóban érdemes vagy erdemtelen szemléni s lelki adományunkra azaz szeretetünkre? De ezt tudva is, szívesen nyújtjuk azt mindket helyen, mert boldogít a tudat, hogy az erdemtelének között erdemest is találtunk.

Sável Kálmáné.

A jöteknység már önmagában is bizonyára kellemes érzés, de mennyivel magasztosabb és felemelőbb, ha azt észrevételül — hasonlóan a harmathoz, mely titokteljes hajnali órákban a tikkadó növényzetet úde nedvvel elárasztja s aztan eltűnik — cselekedjük.

SCHWABACH RÓZA.

SZÍPORKÁK.

Korunk betegségének szípmortái: Panama és Panamino botrányai s Ahlwart leleplezése. Melyik vesztrejobb? Panama és Panamino pozitív, Ahlwart vádjai negatív botrányok. Amott tények, itt a ragalom rakéneje. Melyik okoz nagyobb bajt a konvulziót: a megvesztegetés vagy a sziszegő ragalom?

— Mi nagyobb fájdalom: elhagyatva magányban élni, vagy nepes társadalom kebelében, de nincs, ki megértsen? Az előbbnek vannak surrogatái; az utóbbi a léleknek gyötrelme.

Edison kinetografa a távolba látás előnyével kecsgetet. A távolból láthatjuk kedveseink arcvonásait. Mi lenne, ha valaki feltalálhatná a talizmánt, melynek segélyével a szívek kórhózába és salakjába tekinthetnénk?! Ezer szerencse, hogy a mindenható (?) tudományunk is vannak korlátai.

A konstruktív és dekoratív elemek összhangjában nyilvánul az építés igazi művészete; a gentleman dekoratív szépségei csak az igazi jellem alkotó elemének szilárd épületében bírnak valódi értékkel. Egyébként rárk aggatótt reliefként könnyen lehullanak.

Különbön gondolkozni a tömegnél könnyű, de másképp cselekedni nehéz.

Észményeinket nem mindig értelmünk, gyakran szívünk alkotja meg. Parciál ismeretlenül haladt el a szent grajk előtt. Szívünk történelme gondolkozásunk története.

Kozáry Gyula.

tisztelgett kinevezetése alkalmából az igazságügyminiszternél. — Aidingger János polgármester 6 heti szabadságidejét vasárnap kezdi meg. — P i a c s e k Gyula városi képviselő egészségének helyreállítására vasárnap indul Karlsbadba. — F e k e t e Mihály tiszti főügyész és Németh József városi tiszti gyámügyész szabadságra mentek, mely idő alatt őket Serni Károly tb. főügyész helyettesíti. — Lenkei Lajos, a „F. Z.” szerkesztője holnap indul Chikagóba, a világiállítás tanulmányozására.

— **Hymen.** Vasárnap d. u. 5 órákor vezeti oltárhoz N e n d t v i c h Andor, Pécs sz. kir. város l. aljegyzője S z i n k o v i c h Mariska k. a.-t, a pécsi szépek egyikét. Mint tanúk szerepelnek: a menasszony részéről: Rihmer Géza rácbólyi urodalmi felügyelő, a völegény részéről: Aidingger János kir. tanácsos polgármester. Fogadják a mi legősibb szerencse-kivonatunkat is.

— **Kaszinó-estély.** Szerdán tartotta a pécsi nemzeti kaszinó harmadik nyári táncestélyét. A szép számmal egybegyűlt társaság (a négyeseket mintegy 40 pár táncolta) előbb a kertben mulatott, később a fenyegető felhők elől az udvari helyiségbe húzódott. A táncnak éjfel után lett csak vége. A legközelebbi estély f. hó 28-án lesz.

— **Papszentelés.** Vasárnap fogja megyés püspökünk házi kápolnájában pappá szentelni az idén végzett teológusokat. Fölszenteltek: D i ó s s y József, F e t t e r Gyula, G o m b á r o v i c s Pongrác, G y i m ó t h y Jenő, K r u m Péter, N e m e t h Pál, S z o m m e r Gyula, V a r g a Kálmán. Két papnevendék: R u d o l f Mátyas és S c h u n e k Ferenc egyelőre csak a diakonátust kapja.

— **Zene-és énekvizsgálat.** A pécsi r. k. főgimnázium daloskore f. hó 28-án, szerdán tartja meg évi zenevizsgálatát.

Véglegesítés Laubheimer Róbert baranyavármegyei kir. tanfelügyelőt a vallás és közoktatásügyi miniszter ezen állásban végleg megerősítette.

Dalárda-estély. A „Pécsi Dalárda” ma szombaton, június 24-én a Nemzeti Casino nyári helyiségében táncol egybekötött alapszabályszerű dallestélyt rendez. Műsor: 1. Honfidal, férfiak Huber K. 2. Az almodó rózsá, férfiak Reinhold H. 3. Szeretlek én egyetlen virágom, férfiak Hofer István. 4. Pécsi noták, ferfi-

karra átírta Eckhardt Antal. 5. Vasárnap reggel, férfiak Weinwurm Az estélyen Farkas zenekara játszik. Kezdeté esti 8 órákor.

— **Robbanás.** Nagy robbanás riasztotta fel szerdán délután 5 óra körül az alsó Malom-utca lakóit. A robbanás a 4. számú házban történt, a hol W e i s z Albert borkereskedő bort akart szállítani s egy négy hektoliteres, rozslú tisztított hordót hozott fel a pincéből. A hordóban azelőtt spirituszt tartottak s a hátramaradt alkohol-gáz a tisztító kéngyertya első lángjától óriási pukkanással szétvetette a hordót. A szertedobott dongák Weisz Albertet is leverték lábáról, de szerencsére csak könnyű sérülést ejtettek rajta. A sebesültet dr. Löwey Lipót részérette első segélyben.

— **A „Pécsi kereskedelmi önképző- és betegsegélyező egylet”** f. évi június 25-én (vasárnap) délelőtt 10 órákor saját helyiségeiben (siklósi-utca 1. szám 1. emelet) tizenhatalcadik rendes és egyszersmind átalakuló közgyűlést tartja. A közgyűlés tárgyszorozata: 1. Elnök megnyit. 2. Jegyző jelentés a választmány múlt évi működéséről. 3. A „Pécsi kereskedelmi Casinó” alapszabályainak előterjesztése. 4. Intézkedés az alapszabályok leérkezéig tartó provisorium idejére. 5. Az önképző egylet vagyonának leltározására. — a folyó évi mérleg összeállítására 15 tagú bizottság választása. 6. Indítványok.

— **Tolvajvilág.** A szerdai nap két új esettel gazdagította tolvaj koninkant. Az első, a vakmerőbbiket M e s z e s József nevű, nagyatádi illetőségű 18 éves suhanc követte el, ki reggel hét órátkor a Deák és Teréz-utca sarkán levő Schwarczele szatócsüzlet körül járkálva észrevette, hogy a boltban nincs senki. Bement az üzletbe s a fiókból mint egy négy-öt forint értékű ezüst és rézpenzt kimarkolva, már kifele igyekezett, mikor a karváltott kereskedő rányitotta az ajtót. A jó madár futni készült, de Schwarczele kiabálására egy arra menő elfogta; erre a tolvaj a pénzt szét szórta az utcán. Beszállították a rendőrséghez, s ez már at is adta a járásbírósnak. — A másik esetben a Halter a színhelye, a hol S p i t z e r Ádám fűszerkereskedő segédjének, K e r p e n Gyulának nyitott szobájába ismeretlen tettes behatolt s Kerpen ruháit és értékes tárgyait ellopta.

— **Mire jó a sztrájk!** Csendőrállomás nyílik meg július 1-én Szabolcs-on. — Az atyai kormány tehát mégis gondolkodik egy kicsit, — ha nem mindig is, legalább néhanapján.

— **Az egyházmegyéből:** Kovács József káplán Döbröközéből Gyula-Jóváncára, Svetsits Dömökös Gyula-Jóváncáról Döbrökökre küldetett.

— **A Tettyei ünnepély** számadásai most készülnek. A kiadások levonása után mintegy 1500 ft fölöslegre van kilátás, ami mindenesetre szép eredmény.

— **Berdin a kir. táblánál.** Berdin György gyilkossága ügyében a pécsi kir. ítélő tábla büntető bíróságának ötös tanácsa hétfőn, e hó 26-ikán fog dönteni. Előadó V á r y Gyula kir. táblai bíró lesz.

— **Halalozás.** Kathrein Lujza meghalt f. hó 21-én életének 9-ik évében. — Fabriczy Mariska meghalt f. hó 21-én, életének 6-ik évében. Béke poraikra!

— **Az egészségügyi szolgálatot** a hadseregnél jelentékenyen fogják fejleszteni a jövő év folyamán. Megszaporítják vezetésében a katonaoorvosi tisztikar létszámát és pedig egy vezértörzssorvossal, hat főtörzssorvossal, husz ezredorvossal és tizenegyet főorvossal. (E szaporítás felelő részben május elsejével, felelő részben november 1-ével fog életbe lépni.) Ehhez járul az egészségügyi csapatnak 221 aliszttel és katonával leendő megszaporítása, a mely létszámemelést azért szükséges, hogy a helyőrségi körökben az összes betegápolási szolgálatra s a csapatkörökben legalább a súlyos betegek ápolására megfelelően kiképzett egészségügyi katonák álljanak rendelkezésre, továbbá, hogy hadjárati esetben az egészségügyi segédszolgálatban elegendő számmal legyen meg a teljesen kitanított személyzet.

— **Az igazságügyminiszter** fölszólítást intézett a törvényszékek összes bíráihoz, hogy nyilatkoztassák ki, hogy előmenetelre, mely városokra rellétek volna tudni, hogy az ország bírai közül hányan óhajtanak Pécsre jutni és Pécsről hányan kívánkoznak el!

— **Munkás mozgalom.** A legutóbbi sztrájk alkalmából fölmért differenciál ki egyenlítés céljából esütőrtökön kezdődtek meg a tárgyalások egyrészt a DGHT, és bányakapitányság, másrészt a munkások vezérémberei, az u. n. tizes-bizottság között a megyeházán. Szily László alispán vezetése alatt. A munkások szorosan

Ha az emberek többet dolgoznak és kevesebbet költenének, nem kellene oly rengeteg sokat összevissza hazudniok.

A *hazugság* ugyanis a legtöbb esetben nem levén egyéb, mint a *szükségnek eloquentiaja*, a szükség pedig vélelmzésben mindig *munkakerésből* vagy *tékozlásból* eredvén, valamely egyen, osztály vagy népcultúriveaujának legbiztosabb folmérőjét az *igazság szeretéle és bátorsága* képezi. — Következik pedig a mondottakból, hogy *legtöbbet hazudnak* a dolgotalanság, munkamegyetés, külfény és privilégiumok országában és osztályaiban, így például:

hasonlíthatlanul többet mi nálunk, mint Angliában, — no de az igaz, hogy — Afganisztánban meg többet, mint minálunk;

többet az uri passiók és henyélkedések fényes clubjaiban, mint az egyszerű, de *munkás* élet műhelyeiben és kunyhóiban;

többet a hivatalos világban (az ő csalhatatlan mandarinjával, előszobacaturájával, számlárletraival, nepotismusával, pártulakodásaival és párt hazugságaival sat. a kathedrákról és szószékekről), mint a magán életben (az ő el nem hazudható ridég kötelességeivel és érdekeivel);

többet az „imádott haza”, „trón”, „vallás”, „becsület”, „lovagiaság” sat. jelszavai alatt (mely esilógó szavak mintha egyesenes a „felső tizezer” hypocritismusának a leplezésére találtattak volna) mint a misera plebs szokásnést képező „engedelmesség”, „alázatosság”, „adó”, „munka”, „törvénytisztelt”, „csend-rend”, „eljen”, „foklyásmenet” s még több

ilyféle, az alattvalói észjárás számára forgalomba hozott szavak leple alatt; végül

többet hazudnak azok, a kik (persze az államjászolhoz minél közelebb, annál *onellonebbül*) készek a drága hazaért minden 24 órában egyszer meghalni, mint azon „rosz hazafiak”, a kik úgy találják, hogy a hazának nagyobb szüksége van polgari *munkás életre*, mint azok vérére, főleg a mikor annak feláldozása körül a „vitam et sanguinem” leglángolóbban felajánló t. uraságok amúgy is a balesetek elleni biztosítás teljes ovatosságával szoktak eljárni, amennyiben rendszerint a veszély pillanatában elég jókor ismervén fel, hogy a hazának az ő drága életükre továbbra is szüksége lesz — ezt a véréldozatot is a legviszesebben a „hazaflatlan” tömeggel végéztetik.

Az előrebocsajtott axiómák legtöbbjének helyességéről a netán kételkedő legbiztosabb miniszteri, főispáni sat. előszobákban főleg választások és kinevezések alkalmával) — persze csakis egy kívánsi egerke incognitója alatt, avagy a kuleslyukon keresztül szereshetnek magának meggyőződést.

Különbön: Honny soit qui mal y pense. Nichts für ungut. Dr. BORS EMIL.

JOGI APHORISMÁK.

Nem jogállam az, a mely a párbajt megtűri.

Mily nagyfokú fitymalasa az az államhatalomnak, hogy a sértett a bíró mellőzi s maga vesz magának elégtételt: bíró és

végrehajtó egy személyben ugyanaz, a sértettnek tartja magát!

Arra, miként bannak el nálunk a párbajokkal, a közmondás ad méltó feleletet: „Waschen wir den Pelz, machen wir ihn aber nicht nass.”

A neveltségesség itt is öl.

Az igazságszolgáltatás akkor éri elaz ideált, mikor *minden* büntető *biztosan* fogja tudni, hogy nem menekülhet.

Minden eszközzel oda kellene hatnunk, hogy testté legyen a *törvény előtt való egyenlőség* elve.

Ne féljunk a botányoktól. Indulaskor a hajó nagy zajjal zudítja fel a vizet maga körül, de csakhamar nyugodt és biztos méltósággal halad a hullámok fölött.

Az a megbotránkozás emészti a jogszolgáltatás hitelt, a mely szájról-szajra adva, elkiseríti a szíveket a takargató, leplezgető hatalom ellen; mig a nyilvános rámutatás a gonoszságra a közszellem igazságérzését növeli s annak megbüntetése engesztel.

Cziglányi Béla.

ragaszkodtak a sztrájk alkalmával felvett jegyzőkönyvben körülírt követeléseikhez, ezeknek legtöbb pontját a DGH. felügyelősége hajlandó is teljesíteni, a főkérdésben azonban (egy alapítvány meghatározásában) megegyezés nem jöhetett létre, mert a DGH-társaság béremelésről mit sem akar tudni, a 10-es bizottság pedig ügyvédük tanácsa és főleg a munkások megkérdése nélkül az előbbi jegyzőkönyvben igényeikről lemondani nem akarnak. Ennek eszközölhetése végett a tárgyalás vasárnapra halasztatott, amikor is a munkások Bolgar Kálmán ügyvédjük által fogják érdekeiket védeni.

— **Százas bankó a szemeset ládában.** Tauber Henrik ráckozári lakos az ódombóvári vasuti vendéglőben a vonatra várakozva, elaludt. Mire fölébredt, eltűnt a zsebéből a tárcája, melyben egy százas meg egy tizes bankó volt; de eltűnt az a fiatal ember is, ki szintén a vonatra várakozott, s kívül eddig beszélgetett volt. A nyomasztóan folyton elcsúsztak a fiatal embert, R i c h t a n r. Jakab kosaróci (Zemplén-megye) 17 éves tanuló, de a pénz nála nem találták; tehát elbocsátották. De mivel a vasuton II. oszt. jegyet váltott Budapest felé, holott azelőtt az ellenkező irányban, gyalog utazott, gyanússá tette magát, és ezért csakhamar ismét előteremtették s hosszas rábeszélés után végre kiválotta, hogy a pénzt csakugyan ő lepta el, de csak a tizest használhatta, mert a motozás alkalmával a százast észrevetlenuél az asztal alá eszta, hogy később fölvegye; de annyira figyeltek minden mozdulatára, hogy e századékat végre nem hajthatta.

— Rógtón útnak indították tehát Ódombóvár felé, de természetesen a 3 nappal előbb eldobott százas már nem felelt az asztal alatt, tehát kutatni kezdték mindenfelé, és elég szerencsés irányban kutattak tovább, mert miután a csaléd a bankót, állítása szerint, sópréssel nem találta meg, jól sejtették, hogy az a szemét közt kisorspote. A szemeset ládából tehát a 3 nap óta oda gyülemlott szemetet nagy gondossággal kirakták, és a százast jól összevisszaggyűrté és a 3 napi eszéstől alaposan összeázva vizsgálatták. A pénzt a tulajdonosának visszavadták, a fiatal gonosztevőt pedig a tamási kir. járásbírósnak átiszolgaltatták.

— **Zárvizsgálat a városi zeneiskolában.** Evről évre szembeottóbb eredményéül találkoznak a városi zeneiskolai növendékek zárvizsgálatain. Az idei múlt vasárnap szép szamu közönség előtt folyt le, S. hneider István felügyelő igazgató elnöklote alatt. Ott voltak még Salamon József kir. tanfelügyelő, Bubreg Antal, Kelemen Mihály dr. iskolászeki tagok és számos intelligens érdeklődő szülő és műbarát. Eiseben az I. II. osztály növendékei játszottak, és jó, alapos iskolázást tanusítottak. Ezeket Hoffner Károly vezeti be a hegedűművészet titkaiba, valamint az ezek után következőket 4 fuvolást is Hoffner tanítja nagy előszeretettel, kik külön-külön, majd pedig együttesen zongorakísérettel adtak tanuságot tudejük és zenei jártasságuk képességéről. Ezek után a III-ad éves tanulók mutatkoztak be, kiknek játéka, már biztossággal áruel és az ugynevezett nünuszirozás alapismertetinek birtokában vannak. Ezek közül különösen 2 fia kettős játékaival aratott tetszést. A III-ad éveseket követték a 4 és 5 év óta tanulók. Itt már a művészeti képesség elsajátítására irányuló törekvés meglepő sikereit tapasztaltuk. A III., IV. és V. évesek Lóhr Vilmostól nyerik a szakszerű kiképzésüket. Ezek előadását Hegedűs IV. osztályu elemi iskolai tanuló, „m i v e s z” szülőök fiaának hegedűs zoloja követte, Mintegy 16 oldalra terjedő Concert darab volt ez. Beriotttól zongorakísérettel. A jövendőbeli „primás” elő-

adásával már mint kész művész mutatta be magát, kit is a bámulatra ejtett jelenlevők lelkesen s buzditólag megtapsoltak, ugy Lóhr zenetanárt is, ki nagy előszeretettel munkál közre e kis furaóvadékok művészeti kiképzésén. Ez a kis fia az, ki Zichy intendans előtt is játszott, annak tetszését és érdeklődést is felkeltvén. Az összes hegedűsök játszottak ezután egy A v e M a r i a című gyönyörű, egyháziás dallamu zeneszerzeményt zongora és harmonium kísérettel. Majd pedig a zeneiskola összes növendékei, hegedűsök és fuvolások játszottak egy egyveleget kitaró összműködéssel, az árnyalatok szépen sikerült kivitelével. Záradekul belevonattak az esténként tanuló iparosonane trombitások is, sippal, dobbal és cintányérral fölszerelve. Ezekkel T u m a J ó z s e f vesződik, de nem hiába; mert ezek is meglepő jártasságukról tönék tanuságot. Induló volt az, mit így az egész összes zenét tanuló növendék sereg adott elő, lelkesítően, gyujtógal, mely hallottak után a közönség lelkesen eljenzett a növendékeknek ép ugy, mint buzgó mestereinknek. Dícséretére valik az intézmény vezetőinek, hogy esekely áldozattal s következetes összműködéssel mivé lehetett fejleszteni gyermekek közt a zene iránti hajlamot, mely lassanként, észrevetlenuél, művészetté tökélyesbül és egyaránt kedvet teremt szülőben és gyermekekben a zeneszet különféle neme iránt, mely kedv, hogy minél szélesebb körben terjedjen és a kinalkozó kedvező alkalom minél nagyobb mértékben felkarolva kihasználtassék, kivánatos és a specialis városi zeneultura fejlődésére üdvös is.

— **Köszönet nyilváníttás.** A baranyamegyei ó e s a r d i rkath. templom építési költségeinek fódözésére következő kegyadományok folytak be s a következő kegyes ajánlatok tetettek. — Nagyméltóságu özvegy Majláth Györgyné 50 frt, gróf Majláth Gusztáv esztergomi tanulmányi felügyelő 10 frt, Sláby Ferenc püspök és pécsi nagyprépost 20 frt, dr. Zsínkó István pécsi apátkanonok 25 frt, Egedy Sándor 50 frt, Dr. Lechner János pécsi apátkanonok 5 frt, Dr. Szeredy József pécsi apátkanonok 5 frt, Lichtensteiger Ferenc kalocsai fől-szentelt püspök 5 frt, dr. Rimely Károly beszterecbányai püspök 5 frt, Zajnai János nagyváradai apátkanonok 5 frt, Vogronics Antal veszprémi prépost apátkanonok 10 frt, Szabó György, veszprémi apátkanonok 10 frt, Lónhárdt Ferenc erdélyi püspök 5 frt, Pellet József esztergomi apátkanonok 5 frt, dr. Blümellhuber Ferenc esztergomi apátkanonok 5 frt, az esztergomi főkapitán 10 frt, Devios József veszprémi apátkanonok 5 frt, Virter Lajos vál. püspök és váci nagyprépost 3 frt, Winkler József vál. püspök nagyváradai prépost-olvasókanonok 5 frt, Schwerer Nándor szentkirályi esperes-plebános 10 frt, ifj. Czirer József gyűjtőre szerint adakoztak: Cz. E. S. Cs. M. 25 frt, Cz. I. 10 frt, Czirer J. 5 frt. 50 kr. Navigator 5 frt, E. 1 frt, Krautzak I. 1 frt, dr. Hölbling 1 frt, X. 50 kr, Förster Aurél 1 frt, Hölbling Viktor 1 frt, Pécsi Takarékpénztár 50 frt. Továbbá ifj. Kammerer Ferenc 2 frt, Förster Béláné 5 frt, Olaszki Liska Gabriella 50 frt, Csányi M. 100 frt, Fekete János építőm. 50 frt, Szabó János 10 frt, Hegedűs József 1 frt, 50 kr, Hegedűs János 1 frt, Csepregi Sándor 3 frt, Torók Péter 10 frt, Varga Péter 2 frt, Pap András 1 frt, Meixner Kálmán 5 frt, Gergics Juli 1 frt, Hatvani József 5 frt, Nagy Erzsébet 3 frt, Somogyi Rozália 3 frt, Jermás Imre 5 frt, Horváth Péter 3 frt, Tóth József 1 frt, Hatvani Péter 5 frt, Vörös Ferenc 3 frt, Vörös Péter 5 frt, Bak Anna 3 frt, Máties Péter 4 frt, Farkas Péter 1 frt, Hajdu János 1 frt, Pap József 3 frt, Farkas Kati 3 frt, Kovács György 2 frt, Horváth József

10 frt, Törjéki Vince 3 frt, Kovács Mihály 5 frt, Horváth József 10 frt, Kontis János 5 frt, Jermás Péter 10 frt, Adam Péter 5 frt, Tóth Péter 2 frt, Lszák János 3 frt, Bata János 15 frt, Gál György 2 frt, Dallos József 2 frt, Bedő Pál 3 frt, Katona János 5 frt, Bata József 2 frt, Varga Antal 5 frt, Hatvani Jánosné 2 frt, Nagy János 10 frt, Máties József 5 frt, Adam József 1 frt, Pap Ferenc 5 frt, Gonda József 2 frt, Vincen András 3 frt, Kis Péter 10 frt, Jermás György 10 frt, Horváth István 3 frt, Vörös András 5 frt, Szabó Kati 50 kr, Katona Péter 10 frt, Varga József 5 frt, Szücs János 3 frt, Szücs István András 2 frt, Szücs István József 2 frt, Szücs József 5 frt, Tóth János 5 frt, Zadobánszky Antal 1 frt, Rigan Ferenc 1 frt, Szabó Klára 2 frt, Szentpáli özvegy Röttlinger Mária 1 frt, szt. páli özvegy Bosnyák Józsefné 50 kr, Cs. M. 5 frt, Szücs János ócsárdi csász 2 frt, Hegedűs Péter ócsárdi számadó kanász 2 frt, Lele János urad, koecis 1 frt, Varga Ferenc urad, koecis 1 frt. Egy bábaresszőlősi asszony 50 kr, Göresonyból Farkas Jánosné 1 frt, özvegy Farkas Andrasné 1 frt, Sós Mihályné 1 frt, méltóságos Troll paulai Ferenc, pápai praelátus és pécsi apát-éneklő-kanonok ur pedig aranymiséje emlékéül a főoltárképet fogja kegyesen megfestetni. A budapesti áldasosan működő jótékony oltáregylet egyházi öltönyökben és egyéb egyházi edényekben s tárgyakban 600 forint értékű ajándékat volt kegyes templomunk számára adni. Szeretett lelkiatyánk nt. Sz. A. plebános 120 frtot érő egyházi fölszerelvényt ajándékozott. Nagyságos özvegy Grész Nandorné siklósi uradalmi jóságberlőné a harkányi hanyaból 200 szekér, 60 frt értékű leginomabb homokot ajándékozott. — Az ócsárdi lakosok mind-egyike fejénként külön 2 forinttal 850 frtot; az ócsárdi volt urbérek erejékökből az eladott vagy fáknak két évi árát 900 frtban ajánlották föl. Tekintetes Farkas József garéi körjegyző ur a templom előtt emelt falnak költségei fódözéséhez 23 frt 60 krral volt szives hozzájárulni. Jánosí-í Engel Adolf ócsárdi nagybirtokos ur pedig kegyes volt alulírott Kis P. ócsárdi esküdtnek megígérti, hogy templomunk belső berendezéséről gondoskodni fog.

E nagylelkű ajándékokért, adakozásokért, mindennemű ajánlatokért s a fölszerelésekkért mi teljes színtellett alulírottak leg-halásb köszönetünket nyilvanítjuk. Kelt Ócsárdon, 1893. június hó 17-en. Csányi Mihály ócsárdi bíró, Jermás Péter ócsárdi helyettes bíró, Kis Péter és Tóth János ócsárdi esküdték.

— **Érdeke végtargyalás.** A lapunk múlt számában jelzett gyilkossági ügyben esütörtökön tartott végtargyalást a pécsi kir. törvényszék büntető tanácsa. H o s s z u Istvánné, született Csuma Eva, 39 esztendő s pécsváradai asszony ilt a vadlottak padjan, a ki szegényből, hogy ily előhaladott korban gyermeket szült, gyermekét mindjárt születése után megfojtotta s elasta. — A büntető tanács C z i g l a n y i Béla elnöklote alatt H a r d y e K o s z e r v szavazó bírákök alakult meg. A vadindítványt V i s y Pál kir. alügyész tette meg, védő B o l g a r Kálmán volt. F o d o r Ferencné szülesznőt, mint tanut halgattak ki, utána a vadlottat vezették elő. Makacsul ragaszkodott ahhoz az állitáshoz, hogy gyermeke halva született, s ő ezért merte csak elánni; ha élve jó a világra, fölnevelte volna. Vallomás többi részében engedett már egyet-mást a vizsgálóbíró előtt tett állitasaiból; így azt is beismerete, hogy a gyermeket az udvaron szülte, holott a vizsgálóbíró előtt ezt tagadta. Az előtte felolvasott orvosi szakértői vélemény ellenére, mely kimutatta, hogy a gyermek

csak élve születhetett, nem tágitott előbbi vallomásától: »Ha felakasztnak is, nagy-ságos főtvényszéki, én nem mondhatok mást, mint hogy a gyerek halva született.« Erdekes, s a bűnpör lefolyására döntő hatású volt az a momentum, mikor védője kérdésére bevallotta, hogy a gyermek nem férjéül való. A bizonyítási eljárás befejeztétlen. Visy közzéadta elő vád-indítványát, melyben a btk. 284. és 279. szakasza mellőzésével a 278. §. szerint minősített gyilkosság büntettségével vádolva kéri elítélését. Utána Bolgár Kálmán tartotta nagyhatású védő beszédét. Megakaszthatna, ugymond, a tárgyalás lefolyását azokkal az alapos kifogásokkal, melyet a törvényszéki orvos bizonyossága szerint is az orvosi látlelet ellen emelhetni: de jelen stádiumban is elég enyhítő körülményt talál védené számára. Hivatkozva a vádlott fentebbi vallomására, s a környékbeli népszokásra, mely szegénynek tekintti, ha idősebb asszony gyermeket szül, fejtegeti védené igazított lelki állapotát, melyet e két körülmény teljesen megmagyaráz, a praemeditációt nem tartja bebiztosított. Kéri a 278. szakasz mellőzését. A törvényszék — d. u. 4 órákor kihirdetett ítéletében — a védő álláspontjára helyezkedve a btk. 279. szakasza szerint minősülő szándékos emberölés büntettségében mondta ki a vádlottat bűnösnek, s a kiszabott büntetés minimumára, 10 évi fegyházra s a bűnügyi költségek megtérítésére ítélte. Vádlott az ítéletben megnyugodott, közzvádó és védő fölébbeték.

— **Vizváry Pécssett.** A nemzeti színház nagynevű komikus: Vizváry Gyula szerdán kezdte meg nálunk vendégjátékát »Pry Pál-lal, teit ház előtt, mely a mester paratlan alakításának szünni nem akaró tussal és eljenriadallal adózott. A darabban a minden lében kanál Pry Pál annyira az előtérben áll és Vizváry erős művészi egyénisége annyira kidomborult, hogy a környezet alig jut eszünkbe. Ki kell azonban emelnünk Kálmár Piroskát (szobaleány) és Sárdy Károlyt (ezredes) kik feladatuknak igen jól megfeleleltek. — Csütörtökön a »Kókai ház-ban, Gabányi Árpád e szornyszülőttében láttuk Vizváryt, mint Kókai Tamást mely a darabnak egyetlen tűrhető szerepe és melyet Vizváry finom eleganciával és diszkrét színezettel jelenített meg; a darab gyarlósága azonban pusztító hatással volt a kedélyekre és a lehagoltságot még Vizváry csillogó, sokoldalú művészete sem tudta tartosan földeríteni.

— **Komáromy Mariska búcsú fellépte.** Kedden búcsúzott el tőlünk Komáromy Mariska »Hoffmann Meséiben. A művésznő ebben a regényes operettben nemcsak remek hangjával bájolta el a közönséget, hanem kitűnő alakító képességével is. Különösen mint Olyampia, zajos sikert és rengeteg tapsot aratott. Merjelenésekor egy csinos virág csónakot nyújtott fel a zenekarból és egy óriás; koszorút széles fehér atlaszszal és felirattal Komáromy Mariskának — pécsi tisztelői. Játéka elragadó volt, gépies mozdulataival pedig — mint szerepe hozta magával, — hangos derűltésben tartotta a közönséget. A harmadik felvonásban mint »Antonia-gyönyörű énekével, a negyedikben pedig mint »Stella, győzött meg bennünket igaz művészetével. Ki kell még emelnünk Kállay Lujzát, ki szemrevaló diák volt és szépen énekelt, Follinusz-t, ki remekelt Ferenc szolga szerepében. Sz. Nagy Imre (Hoffmann) jól énekelt, de jobban is játszhatott volna. Polgár (Lindorf, Copelius) kitűnően játszott, de mint csodatorvos, csoda-csunya volt. Egyáltalán nem értjük, hogy Polgár miért ragaszkodik mindig, a lehetetlenségig csunya maszkok-

hoz. De z s é r y ügy is mint Spalanzi, ügy is mint Crespell igen jó volt. A szín-kör z s u f o l á s i g tele volt, s minden felvonás után, de nyílt jelenetben is, sokat tapsoltak az ünnepeit művésznőnek, ki »Hoffmann meséiben« Pécssett játszott elő-ször és aki azt hisszük meg lehet elégedve Pécssett aratott sikereivel. Komáromy Mariska szerdán reggel utazott el Pécsről, magával vivén a pécsiek legteljesebb elismerését.

— **A fővárosi Lapok-at,** a magyar szépirodalom leggazdagabb, legtartalmasabb, minden nap megjelenő közlönyét a közelő felév alkalmából a művelt közönség szives figyelmébe ajánljuk. Ez a jövővü vállalat újév óta újult erővel folytatja pályafutását, szépirodalmi tartalmát tekintve, tartalmasabbá, napi érdekü közleményeit illetőleg mozgalmasabbá s élénkebbé vált. Munkatársai, élükön Jókai Mórral, a legismertebb s legkedveltebb szépirodalmi írók; napi érdekü közleményeit pedig, melyek nem egyszer feltűnést keltenek, a journalistika legkiválóbb írói szolgáltatják. Közül a lap évenként több eredeti és külföldi regényt, melyek kötetekben vásárolva, a vállalat előfizetési árat jóval túlhaladnak; rövid és hosszabb elbeszéléseket, költeményeket, szellemes csevegéseket, eredeti leveleket Európá minden nagyobb városából; éber figyelemmel kíséri a képviselőház üléseit, a társadalmi élet mozzanatait, ismertetni az irodalom, művészetek minden újdonságát s divattudósításait a legelőbbkelő cégek, a párisi lapokkal egyidejűleg szolgáltatják. A lap újévtől kezdve minden vasárnap illusztrált mellékletet ad, mely a divat legújabb jelenségei a háztartás, lakáshárendezések stb. felől tájékoztatja az olvasót és ezek mellett egész tometet hozza az apró vegyes közleményeknek. A Fővárosi Lapok mostani alakjában és beosztásával, nem csupán legtartalmasabb szépirodalmi lapunk, hanem egyáltalán olyan közlöny, mely a közönséget minden irányban élénken és gyorsan tájékoztatja. A fővárosi Lapok előfizetési ára: 1 óra 1 frt 40 kr. ¼ évre 4 frt. Megrendelő cím: Fővárosi Lapok kiadóhivatala Budapest, Ferenciek-tere 3.

— **A Budapesti Hirlap új háza.** Pár hét múlva a Budapesti Hirlap, a magyar intelligenciának ez a kedvelt lapja, mely, minél több versenytársa van, annál győzelmesebben bontogatja ki hatalmas szárnyait, átköltözökik új házába, a népszínház mellé, Rökk Szilárd-utca 4-ik szám alá. A ház, ha már külső díszével meglepi a nézőt, belül, a belső berendezésével valóságos csudálatot kelt. A gépszek és építőmesterek izlése és leleményessége versenyzett egymással, hogy csinosan, elegánsan oldjon meg egy nehéz feladatot: egy újságháznak építését. A feladatot az tette nehezé, hogy a belföldön egyáltalán semmiféle minta nincs erre nézve, s a külföldi lapok palotái nem feleltek meg a Budapesti Hirlap szükségleteinek. Teremteni kellett tehát valami újat, s ez most megvan. Az újságház, mely magában foglalja a nyomdát, a szerkesztőséget, a kiadóhivatalt, az expediciót, szóval mindent, a mi egy lap megírásához, kiszedéséhez, kinyomtatásához és szétküldéséhez szükséges, Rökk Szilárd-utca 4-ik szám alatt van. A ház másik kapuja József-körút 5-ik szám s így a szerkesztőség és kiadóhivatal két oldalról könnyen megközelíthető. A nyomda egyik nevezetes része a vasvázú üvegház alá foglalt, melyen kiástartó udvar, melyben a Budapesti Hirlap két új hatalmas iker-rotációs gépe foglal helyet, két óriás, mely a lapot, még ha három ivnyi tartalmu is, felvágva és összehajtogatva dobálja ki magából óriási mennyiségben. Megjegyzendő, hogy e gépek nemcsak felvágják a Budapesti

Hirlapot, hanem egy végtében, folytatólagon nyomtatják, egészen huszonnégy oldalig, de épen úgy a 20, 18, 16, 14, 12, 10 stb. oldalas lapokat is, s az olvasó az egymásután megszámozott oldalakon a legnagyobb könnyűséggel eligazodik. Ez a változás rövid idő múlva bekövetkezik, s a közönség jóformán észre se veszi, egyszerre csak a saját otthonából kikerült Budapesti Hirlapot kapja a kezébe. — A Budapesti Hirlap előfizetési ára: Egész évre 14 frt, félve 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr., egy hónapra 1 frt 20 kr. Az előfizetési összeg vidékről legcélszerűbben postautalványon küldhető a Budapesti Hirlap kiadóhivatalához Budapestben, Kalap-utca 16. szám.

A Pesti Hirlapot ma széles Magyarországon úgy ismerik, mint a szó igaz értelmében vett szabadelvűség kitarító, elvű harcását. Amit az ugynevezett egyházipolitikai kérdések fölmerülése óta, napról-napra módjában volt meggyőzőleg bizonyítani. A Pesti Hirlap vezérekéit — ebben a szabadelvű szellemben — továbbra is Bekesis Gusztáv, Busbach Péter, Borostyáni Nándor és Kenedi Géza fogják írni. S remélhető, hogy a jövő negyedben már Pulszky Ferenc nagynevű tudós is újra megkezdheti publicistikai tevékenységét. A Pesti Hirlap tárcáirol munkatársai: Jókai Mór, Mikszáth Kálmán, Kozma Andor, Bárcsony István, Murai Károly, Köbor Tamás, Morgenstern Gusztáv, Quintus stb. elég garanciát nyújtanak, hogy e lap tárcarovata mindig válogatott és kitűnő olvasmányt fog nyújtani. — A Pesti Hirlapban jelennek meg alladóan dr. Gátius humorisztikus törvényszéki karcolatai, melyek a lap egyik fő vonzóerejét képezik. A Pesti Hirlap régi kitűnő munkatársa, Eötvös Károly már legközelebb egész tárcasorozat közlését kezdi meg Jókai ősei cím alatt. Ugyancsak a Pesti Hirlap fogja közölni Jókai Mór jubilaris költői művét, melynek a lap nagynevű munkatársa Levente címet ad, s mely — saját szavai szerint — büszkeségét fogja képezni. Még e hóban vagy a jövő negyedév elején közli a Pesti Hirlap Mikszáth Kálmán novelláit is melynek elkészítésében öt betegeskedése eddig meggátolta. — Mutatványszámokat egy levelezőlapon nyilvánított óhajra egy hétig ingyen és bementve küld a kiadóhivatal (Budapest, V. nádor-utca 7.) — A Pesti Hirlap előfizetési ára egy óra 1 frt 20 kr., 3 óra 3 frt 50 kr., félve 7 frt.

Gabona-árak

hivatalosan feljegyeztettek Pécs sz. napján 1893. évi június hó 17. napján tartott hetivásarán

	(őszi)	—frt—kr.	—frt—kr.
Buza	(tavaszi)	7, 50	7, 30
Kétszeres	(ó)	6, 70	6, 60
Rozs	(ó)	6, 60	6, 50
Árpa	(őszi)	—	—
	(tavaszi)	—	—
Zab	(őszi)	7, 10	7, —
	(tavaszi)	—	—
Bükköny	v. uj	—	—
Repce	se mm.	—	—
Kukorica	e mm.	5, 60	5, 40
Széna		4, —	3, 70
Szalma		2, —	—

Mintegy 150 gabona kocsi volt a piacon. Kinálat: közép.

Felölös szerkesztő és kiadó tulajdonos: **FEILER MIHÁLY.**
Nyom. Feiler Mihálynál (lyceumi nyomda) Pécssett.

Üzletmegnyitás.

Van szerencsénk a nagy közönség szíves tudomására adni, hogy a volt Spitzer L-féle helyiségben (**Ferenciek utca 8-ik szám**) uj

üveg- és porcellán-kereskedést

nyitottunk és azt gazdagon felszerelve minden igekezettünk arra lesz fordítva, hogy a nagy közönség minden igényét kielégíthessük.

Raktáron tartunk mindennemű **üveg porcellán árukat** és **tükröket** és minden e szakba vágó cikket a legjutányosabb áron.

Pontos és szolid kiszolgálást biztosítva, szíves látogatást kérünk tisztelettel.

WILLMANN ÉS TÁRSA.

Ezen üzletben egy jó házból való fiu tanulól azonnal felvétetik.

Ujnan megnyitott fényképezési műterem!

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség becses tudomára hozni, hogy helyben **Széchenyi-téren Dr. Loewy-féle palotában** egy a mai kor igényeinek teljesen megfelelő berendezéssel bíró

fényképezési műtermet nyitottam,

melyben a fényképezés terén minden leguj találmányt, még itt elő nem állított dolgokat is készítek, a rendes photographiatól elkezdve minden nagyságban, ugymint: *mignon, visit, cabinet, kis makárt, nagy makárt, boudoir, muschel*, eddig ismert rendes nagyságokat a *legjutányosabban és legfinomabb* kivitelben eleltűnen készítek, a *miért is a nagyközönség meggyőződésére mintaképekkel készséggel szolgálók*, továbbá a rendes ismert nagyságokon kívül még minden nagyságot készítek egész életnagyságig, szintűgy csoport-, táj- és interiór-felvételeket, különleges berendezés gyermek felvételekre, továbbá másolatokat régi képekről életnagyságig, szintűgy *platinaképeket*.

Különlegességek! A fényképezés terén legujabb találmányokat, úgy mint készítek fényképeket *zsebkendőbe* bele etelve, melyek soha ki nem moshatók továbbá *selyemre* minden színűre, *vászonra* (linografia), mely épen olyan tartós mint egy olajfestmény, továbbá különös szépségű *opál-képeket*, készítek fényképeket *directe* raeltetve *fára és csontra*; továbbá felhivom még a nagyközönség figyelmét *chromo, aquarell és olaj-festményeimre*, melyeket természet után is, vagy régi képekről is a legművésziesebben és hűen készítek.

A midőn ertőri értesíteni van szerencsém a nagyközönséget, egyidejűleg vagyok bátor azon kérést intézni, hogy becses látogatásaival műtermemet szerencsétlenül méltóztassanak. — Műtermemet minden reclamtól óva, csak is előállított fényképeim által kiérdemelt pártfogásért esedezem.

PAPP L. fényképész és festész
Széchenyi-ter, Dr. Lo-wy-féle palota.

! Ujdonság ! a párisi londoni hölgyek körében divatos illatszert!

Popp-féle illatszert-különlegességek.
Damara és Essencia of Coellogina

Mindkét illatszert, mint különös ujdonság kat ajánlom **Damara-t**, melynél az odour rendkívül kedves bo-quer-t képez és az **Essencia concentreé Coellogina-** orchidee-ből nyerve, általam preparálva hathatós, kellemes illattal

Favorita Bouquet) esodálatos
Lobella Bouquet) illatok.
Mirabilis Bouquet)
Lilas d'Espagne)

Damara, szappana 6) kr.

Damara, arcapora 2 frt 50 kr.

Damara, mosdóvíze 1 frt 30 kr.

E különlegességek finomság, illat, minőség és kiállitás tekintetűben mess e fölülmúlnak minden más hasonló gyártmányt.

ANATHERIN SZAJ- ÉS FOG-VIZ.

Dr. Popp J. G.-től es. és kir. osztr.-magy. és görög. kir. udv. fogorvos **Becsben, I. Bog-nergasse 2.**

Gyökéres gyógyszer mindennemű fogfájás ellen, mint szintűn a szájúrg és a foghus mindennemű betegsége ellen, Megkönnyébbíti a gyermekek fogzását s nélkülözhetetlen az ásványvizek használatánál Jónak bizonyult öbletővíz az idült torokbajoknál és a rossz eselő toroklónál **1 nagy palack 1 frt 40 kr.**

Dr. Popp növényi fogpor a fogakat vakító fehéreké teszi anélkül, hogy azok ártalmára volna. Ara dobozonként 63 kr.

Dr. Popp Anatherin fogpaszta a fogak tisztítása és épen tartására, a kellemetlen bűz és a fogkő elirtására, Ara üvegcselenczekben 70 kr.

Dr. Popp fog olom igen gyakori s legbiztosabb szer a fnykas fogaknak önlomozására, Ara dobozonként 1 frt.

Popp-féle növényiszappan Már 18 éve a legnagyobb sikerrel használva mindennemű bőrküteg, különösen a bőrvizkeleg, sümör, kosz, fej és szaktál korpa, fagyudg, lábizzadás és varak ellen, Ara 30 kr.

DR. POPP J. G.

osztr. magy. es. és k. es gör. k. udv. szállító **Bécs, I. kerület B-gnergasse 2. Kaphathó**

Pécsett: Sipőcz István, Göbél Kálmán, Erveth János és Zsiga László gyógyszerterében, Alt és Böhm, Pachner Ede, Lang H. és Fia, Reinfeld A., Pfeffermann és Schön, Raab G.

infelében. **Pécsvaradon** Dvorszky B. **Szigetváron** Salamon I. és Visy S. **Sztlőrincen** Szilágyi G. **Mohacson** Lauzer V. s Szendrey S. **N-Bólyon** Eöry L. **Mágoacson** Szép G. **Dombóváron** Szallós I. **Bátaszéken** dr St. uroczky L. **Siklóson** Petrach S. **Vilányon** Csathó S. **Nádasdon** Mesterházy A.

gyógyszerterében, valamint Magyarországon minden gyógyszerterében, illatszertésznél, droguistáknál és finomabb üzletben és

Dr. POPP J. G.

es. és kir. es gör. k. udv. fogorvos és udv. szállítónál **Bécs, I. Bognergasse 2.**

THURN EMIL ÉS TÁRSA

óraműves és ékszerész

Pécsett, Király-utca 1. ss., a Központi Takarékpénztár épületében.

Legszébb és legnagyobb választék arany és ezüst zsebrókból, gyári áron.	Alkalmi ajándékok, legérdekesebb és értékű ékszeretek nagy választékban, gyári áron.	Finom inga órák, esinos diófa szekrényben 7 frittól 120 frittig.
Finom arany női remontoir órák, esinos kivitelben 15 frittól 150 frittig.	Egy esinos és finom arany brilláns gyűrű 12 frittól feljebb.	Egy finom arany zománcozott párisi amulet 2 frittól feljebb.
Arany uri remontoir órák 28 frittól 300 frittig.	Egy esinos arany úri oralánc 5 frt 80 krtól feljebb.	Egy pár finom arany fülbevaló 1 frt 50 krtól feljebb.
Egy ezüst remontoir henger óra 7 frt 50 krtól feljebb.	Egy finom arany karkötő 6 frittól feljebb.	Egy finom nyakkendő tü 1 frt 30 krtól feljebb.
Egy ezüst remontoir óra kettős-köpenyvel 9 frittól feljebb.	Egy finom arany uri gyűrű 5 frittól feljebb.	Egy finom ezüst karkötő 1 frt 30 krtól feljebb.
Egy ezüst női remontoir óra finom szerkezettel 8 frittól feljebb.	Egy finom arany női gyűrű 2 frt 20 krtól feljebb.	
Egy ezüst toulá remontoir óra kettős-köpenyvel 16 frittól feljebb.	Egy finom arany jegygyűrű 2 frittól 25 frittig.	
Egy pontosan járó nickel óra 4 frt 50 krtól feljebb.	Egy finom arany vagy ezüst velencei nyaklánc 1 frt 80 krtól feljebb.	
Egy finom ezüst óra-lánc 2 frt 30 krtól 18 frittig.	Egy finom arany kereszt 1 frt 20 krtól feljebb.	
Egy amerikai ébresztő-óra 2 frittól 14 frittig.		

Mindennemű órák javítása 80 krtól feljebb, jótállás mellett.

Ékszeretek javítása a leggyorsabban és olcsó áron eszközöltetik.

Régi törött arany- és ezüst-tárgyak vagy órák a leg-nagyobb áron becséréttének.

== 5 évi jótállás. ==

Az ékszeretek a m. kir. főfelműző hivatal által jelezve vannak és a tárgyak valódiságáért jótállunk.

Thurn Emil és Társa.

SCHÖNWALD IMRE

ékszerész, órás és látszerész

Főüzlet:

Király-(fő)utca, a „Hattyu“-épületben.

PÉCSETT

Műhely:

Király-(fő)utca. Mestries-féle házban.

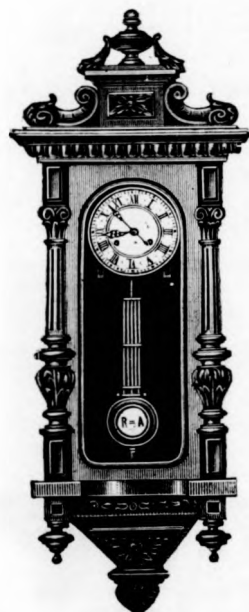
**Tábori és színházi látszövek, szemüvegek, göresök, hőmérök
stb. gyári áron.**

Pontos járásu csinos ébresztő órák, darabja csak 2 frt 50 kr.

Csinos ezüst horgony-Remontoir órák 2-ös fedéllel dbja 12 frt.

**Inga-óra csinos szekrényben 3 nap járó és ütő szerkezettel
ára 12 forint.**

**Anker-Remontoir Tula-óra, 2-ös köpenyvel kitünö szer-
kezettel 14 forint.**

— Ö t é v i j ó t á l l á s s a l . —

**Nagy raktár a legszebb ékszerek ezüst és (alpaca) China-
ezüst árukban.**

Javítások olcsón és legjobban készítettnek.

**Minden tárgy a magyar királyi pénzverde hivatal által felül-
vizsgálva és fémjelezve van.**

Kiváló tisztelettel

SCHÖNWALD IMRE.

Hirdetéseket előnyös áron elfogad

a

PÉCS

kiadóhivatala

Lyczeum-utca 4. sz.

6165. sz. 1893.

4466

Arverési hirdetmény.

A pécsi kir. tszék mint tkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Kerner János kéméndi lakos végrehajthatónak

Hock András és neje Hilbert Éva marazai lakos végrehajthat szenvedő elleni 298 frt 93 kr. tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajthati ügyében a pécsvárad kir. bíróság területén levő Maráza községben fekvő 509. sz. telekjegyzőkönyvben foglalt 774. hsz. kertre 108 frt és a 860 hsz. kertre 388 frtban az arverést elrendelte s hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1893. évi **julius hó 26. napján** d. e. 10 órakor Maráza község hazánál s ennek nem létében a közs. bíró lakánál megtartandó nyilvános arverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát, vagyis 10 frt 80 krajcárt és 38 frt 80 krajcárt készpénzben, vagy az 1881. évi 60. törvénycikk 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3433. szám alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt övadekkes értékpapírban a kiküldött kezehez letenni, avagy az 1881. évi 60. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A pécsi kir. tszék mint tkvi hatóság 1893. évi április hó 5. napján.

Lukrits István kir. tszéki bíró.

A HORGONY-PAIN-EXPELLER

Ezen reg jönak bizonyult bedörzsölés, esúz, köszvény, hátfájdalmak és meghűlések ellen a világ minden részén el van terjedve és kitünő hatása által

— a legjobb —

házi szer hírnevét elnyerte. A valódi Horgony-Pain-Expeller majdnem minden gyógy-szerben kapható 40 kros. 70 kros és 1 frt 20 kros üvegekben és így a legolcsóbb

házi szer.

Kwizda-féle Restitutionsfluid

mosóvíz lovaknak

Egy palackkal 1 frt 40 kr o. á.

30 év óta **udv. istállókban**, valamint **katonai és polgári nagyobb istállókban** is, használatban; **nagyobb erőfeszítések előtt és után erősítősek**; továbbá **ficamodások, rándulások, az inak merevsége** s más ily alkalmakkal; képesíti a lovat **kiváló teljesítményekre idomításnál.**

Égyőrszertárban és drogistánál.

Fő letét: **Kwizda Ferenc János**

osztrák es. és kir. és román kir. udvari szállító kerületi gyógyszerárában **Korneuburgban, Bécs mellett.**

Tessek a fennebbi védjegyre ügyelni s vetelnél határozottan kifejezni:

Kwizda-féle Restitutionsfluid.

ZACHERLIN

a legjobb hírv szer minden férgek ellen.

A bámulatosan működő „Zacherlin“ ismertető jelei:

1) A lepecsételt üveg. 2) A „Zacherl“ név.

Az üvegek ára; **15. 30. 50 kr., 1 frt.** A Zacherlin-féle feaskendő ára **30 kr.** — Kapható:

Pécssett:
Grünhuth és Hirschler
Alt és Böhm
Berecz Károly
Dobosy Antal
Eizer János
Gyimóthy Gyula
Hredlein Lajos
Höbösi Adolf
Kauskovits Jenő
Klobucsár K.
Köszl János
Lehner és Bakos
Leichtner Mór
Lill János
Lill István
Mautner Mór
Mayer József
Mitzky Mór
Nick Károly
Prager János
Praidl Gyula
Pfeffermann és Schön

Póth Vilmos
Reinfeld A.
Reeh Vilmos özv.
Roth és Rosenthal
Simon János
Spitzer Sándor és fia
Spitzer Jakab
Strausz J.
Spöcz István
Wallerstein R. utóda
Weber Ferencz
Wertheimer Ch.
Zach Károly
Zsivánovits Károly

Báttaszék:
Mayer Gusztáv
Eichardt József
Göczy Nap. János
Luszi Samu

Bonyhád:
Traiber A. V.
Ernel Adolf

Dombóvár:
Schneckenberger Ad.
Paunecz Adolf
Spitzer Imre

Mohács
Auber Nep. János
Preitzelmayer Alajos
Freund és Társa
Buchnach Győző
Stranzinger Gyula
Toldy Ignác
Auber Károly

Siklós:
Paunecz Géza
Kürschner Mór
Bárány Sándor és Tsa
Nendtvich Dező gys.
Weingoldner Jakob

Villány:
Gyimóthy Jákó.

Egyedüli és biztos segély

elvezetelt vagy elgyengült fő-nerőnél (Impotencia) az új es. és kir. **szabadalmazott készülékkel.** Eszre nem vehető, külsőleges, jó-átás mellett artalmatlan, kellemes, az ingerlést kizáró gyógymód. Hírneves tanárok elismerő okiratai és legmelegebb orvosi ajánlatok.

Teljesen felgyógyultak hálaíratának ezrei örök nélkül ajánl-ják használatát.

Postai szétküldés és csomagolás titoktartó. Tartalom és szállí-tó ki nem vehető.

DR. CARL ALTMANN

Wien, VII., Mariahilferstrasse Nr. 70.

Röpiratok kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Bécs. 1874. Erdem-érem. Bpest. 1885. Nagydizokli. Zágráb 1891. Dizokliével. Eszék. 1889. Dizokliével. N-Palánkán. 1887. Ar-ér.

CSIKJÓZSEF

es. és kir. kizárólag szabadalm.

I. szerémi portl.-cement és vízhatlan meszgyár Bécsbenban.

Központi iroda és raktár: Bpsten, V., Rudolf-rakpart 8. ajánlja a t. építész és építőmester urak, építkezési vállalatok, föld-birtokosok, községi és egyházi előjáróságok, valamint a nagyér-demű építő közönség becses figyelmébe saját gyártmányu

Portland-cement és vízhatlan meszét, melyek mindenkor egyenlő jó minőségben szállíthatnak. — Árjegyzékek s magyarázatok kívánatra készséggel megküldetnek.

Raktár PERLESZ LAJOS urnál Mohács.

Páris. 1867. Bronz-érem. Kecskemét 1872. ezüst-ér. Ujvidék 75.18. Arany-érem. Szeged. 1878. Erdem-érem.

1887. London. Dizokliével

Triest. 1885. Arany-érem.